

La II República i els drets de les dones

Sergio Gómez, regidor d'En Comú Movem Cornellà

La proclamació de la II República va obrir una etapa democràtica durant la qual es va produir l'impuls més gran, ambiciós i valent per modernitzar el país. **Democràcia, llibertat, educació i laïcisme** van ser els valors que van guiar l'acció política republicana.

El dret a vot femení va ser aprovat l'1 d'octubre de 1931, una lluita liderada per Clara Campoamor (diputada del partit Radical), va ser un dels majors exemples de com es van començar a equiparar els drets de les dones als dels homes en relació amb aspectes laborals jurídics, socials i polítics.

La República va oferir noves oportunitats laborals, culturals i socials a les dones, però sobretot va suggerir un **horitzó de progrés per a les generacions posteriors** a partir de les promeses d'intensificació d'escolarització i de la difusió de la cultura. En aquest marc, a algunes dones, formades en les experiències prèvies del treball assalariat, sindicació i vida associativa, no els va fer cap por integrar-se organitzativament en partits polítics i participar a escala local en l'organització i el manteniment d'aquests canvis, especialment a partir de 1933, quan el gir conservador dels governants centrals amenaçava a deturar-los.

Els diferents graus d'implantació de partits i sindicats, les seves implicacions en l'associacionisme local i les relacions entre els dirigents van fer que, a cada vila, l'aplicació dels decrets de reorganització dels Consells quallés en fórmules d'adaptació a la realitat local. Aquestes circumstàncies van portar a **diverses dones del Baix Llobregat a la representació municipal**.

Les dones que van assumir càrrecs municipals entre 1934 i 1939 van tenir el coratge d'enfrontar-se amb les convencions que encara dificultaven aquesta determinació i, quasi sense adonar-se'n, van significar-se com a iniciadores d'un fenomen sociopolític que el franquisme s'acuità a reorientar en acabar la guerra.

El localisme dels seus càrrecs polítics no ha d'emascarar la grandesa de la seva decisió personal, greument llastrades a partir de 1939 per **la repressió que els va comportar a cadascuna d'elles**. Les seves trajectòries ens demostren les dificultats d'una banda, i la voluntat, de l'altra, de mobilització política de les dones de les capes populars de poblacions mitjanes de Catalunya, per mantenir l'esperit i les llibertats republicanes.

A Cornellà la Vicenta Agustín Espert va ser la primera dona regidora, després de ser la responsable de la guarderia durant el període de la Guerra

Civil, amb l'arribada de les tropes franquistes va haver de passar la frontera cap a França. Va estar reclosa als camps de concentració francesos i al cap d'un temps tornà a Catalunya. Però les circumstàncies van obligar-la a tornar a exiliar-se.

Per tot això i **en reconeixement a totes les dones que van lluitar a la República**, és important posar en valor l'aprovació del Ple Municipal de Cornellà del mes de febrer per posar a un espai de la ciutat el nom de la Vicenta Agustin.